

‘Animal lives worth living’

5.-9. august 2019 arrangeres den 53. verdenskongressen av ISAE (International Society for Applied Ethology) i Bergen.

Arrangementskomiteen for ISAE 2019 ønsker presse og media velkommen til kongressen torsdag 8. august kl. 11.00 i presserommet Dræggen 8 på [Radisson Blu Royal Hotel](http://www.radissonblu.com), på Bryggen i Bergen.

På pressemøtet vil du kunne møte disse:

[Bjarne Olai Braastad](#), professor i etologi ved NMBU i Ås. Leder av Organisasjonskomiteen. Braastad har forsket og undervist i dyreatferd ved NMBU siden 1983, innen de fleste husdyrartene, men har spesiell kompetanse på atferd hos katter.

[Ruth C. Newberry](#), professor i etologi ved NMBU i Ås. Leder av Vitenskapelig komité. Newberry er opprinnelig fra Kanada, har tidligere vært president i ISAE, og er en verdensledende ekspert innen bl.a. miljøberikelser hos dyr. Ved NMBU arbeider hun mest med fjørfe og hund.

[Bas Rodenburg](#), professor i dyrevelferd ved Universitetet i Utrecht, Nederland. President i ISAE. Han har spesielt arbeidet med miljøfaktorer og atferdsutvikling hos kyllinger.

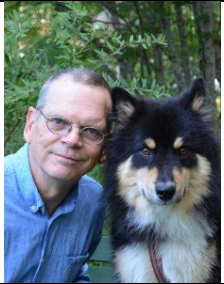

[Birte L. Nielsen](#), forskningsleder ved INRA (det franske nasjonalinstituttet for landbruksforskning) i Paris, men er dansk. Senior Vice-President i ISAE, som betyr at hun er ansvarlig for kongressene til ISAE.

Hovedforedragsholdere

[Felicity Huntingford](#), professor emerita ved Universitetet i Glasgow, Skottland. Huntingford er en av pionerene bak atferdsforskning på oppdrettsfisk. Hun har forsket på hvordan man kan sortere fisk med minst mulig stresspåvirkning, sosial organisering hos fisk og bærekraftig oppdrett av arktisk røye. På kongressen er hun invitert til å holde Wood-Gush Memorial Lecture, til minne om den store husdyretologen David Wood-Gush. Tittel på foredraget er: "Synergies between fundamental and applied behavioural science: insights from a life-time's fish watching".

[Per Jensen](#), professor i etologi ved Linköpings universitet i Sverige. Jensen har arbeidet med atferd hos svin og i de seinere år hvordan genene styrer dyrs atferd. På kongressen skal han holde et spesialforedrag med tittel: "Genetics and epigenetics of domesticated behaviour – what we can learn from chickens and dogs". Her viser han at stress opplevd hos et individ kan endre atferden og biologien hos etterkommerne, kanskje i flere generasjoner. Jensen har utgitt en rekke bøker innen dyreatferd.

[Françoise Wemelsfelder](#), seniorforsker ved Scotland's Rural College i Edinburgh. Wemelsfelder har utviklet metoder for å studere dyrs subjektive erfaringer basert på deres kroppsspråk, såkalt kvalitativ atferdsbedømmelse, og anvende dette som et verktøy til å bedømme dyrevelferden hos husdyr. På kongressen skal hun holde et spesialforedrag om dette med tittel: "Science and sentience: assessing the quality of animal lives".

[Irene Camerlink](#), forsker ved Universitetet for veterinærmedisin i Wien, Østerrike. Camerlink har mottatt ISAEs pris som en spesielt talentfull, ung forsker. Hun arbeider med atferdsforstyrrelser og dyrevelferd hos gris i et globalt perspektiv, ved å samle kunnskap internasjonalt til en felles database som kilde til å finne de beste løsningene på problemene. På kongressen skal hun holde et spesialforedrag med tittel: "New perspectives for assessing the valence of social interactions"

Norske foredragsholdere

[Inger Lise Andersen](#), professor i etologi ved NMBU i Ås, der hun er faggruppetleder i etologi og husdyrmiljø. Andersen har spesielt forsket på morsatferd og sosial atferd, særlig hos gris. Hun har også forsket på geit og hest. På kongressen skal hun holde foredrag om hvilken type hodelag hesten foretrekker, med eller uten bitt. Hun har også ledet annen forskning som presenteres på kongressen - om hva slags type materiale grisen foretrekker å bygge rede av eller å rote i med trynet sitt.

[Andrew Janczak](#), professor i dyreatferd og dyrevelferd ved NMBU Veterinærhøgskolen. Janczak har spesielt forsket på ulike sider ved atferds- og velferdsproblemer hos høns. Han leder et europeisk forskernettverk som undersøker hvordan man kan tilfredsstille behovene hos gris og høns, slik at atferdsproblemer kan forebygges.